

Zpráva o světovém zasedání GARD v Istanbulu 30.–31. 5. 2008

S profesorem Špičákem jsme se účastnili zasedání GARD v Istanbulu, kde jsme prezentovali Národní program boje proti chronickým respiračním onemocněním. GARD se sešla 30. a 31.5.08 se svými partnery a představiteli WHO velmi symbolicky nedaleko mostu přes Bospor, který spojuje Evropu s Asií. Za účasti 40 zemí byly projednávány dosažené pokroky, současné národní i mezinárodní programy a budoucí aktivity. Kromě předsedy GARD prof. Bousqueta a místopředsedy GARD prof. Dahla se tentokrát účastnili i čelní pracovníci WHO sekce neinfekčních nemocí a duševního zdraví, jako A. Alwan (zástupce generální tajemnice WHO) a vedoucí jednotlivých kanceláří. V současné době projednává své členství v GARD 62 zemí a partnery je 77 významných odborných a laických společností. Tyto složky participují na realizaci projektů s podobnou tematikou, z nichž některé byly na setkání v Istanbulu podrobně prezentovány. Byl to např. projekt PAL (Practical Approach to Lung Health), který je určen především pro lékaře první linie v rozvíjejících se zemích. Dále americký projekt „Learn More Breath Better“, který je vlastní národní kampaní proti CHOPN, projekt PALSA (Practical Approach to Lung Health in high-HIV prevalence countries), který se rozbíhá v Jižní Africe. Zásadním bodem byla diskuse o dalším nosném programu WHO: Akčním plánu globální strategie prevence a kontroly neinfekčních nemocí. Hlavními cíly akčního plánu je podrobnější poznání epidemiologie, speciálně jejich ekonomických a politických determinant, dále redukce expozice rizikovým faktorům a posílení zdravotní péče dle standardů a efektivních postupů. Bylo dohodnuto, že v budoucích letech se GARD bude zaměřovat především na těžké astma, prevenci a primární péči o chronická respirační onemocnění (CHRO) a profesionální astma bronchiale.

Pozice České republiky v GARD

Česká republika byla na programu zařazena mezi země s nejlépe a nejrealističtěji koncipovaným programem, který byl podrobně deklarován v přítomnosti vysokého funkcionáře WHO A.Anwala spolu s programem tureckým, portugalským, finským a alžírským. Portugalský program prezentoval ministr zdravotnictví, turecký program kontroly CHRO je nezvykle ambiciózní a získal 56 partnerů včetně zástupců několika ministerstev. Finsko je sympatické tím, že pečuje nejen o vlastní občany. V r. 2006 ukončilo plošnou vakcinaci BCG vakcínou a nyní pomáhá v boji s tbc svým východním sousedům, především Rusku. V Alžírsku se dobře rozběhly již zmíněné mezinárodní programy PAL a PALSA.

Na našem Národním programu boje proti CHRO kolegové z jiných zemí i zástupci WHO hodnotili především komplexnost a vyváženost projektu, který je zaměřen na prevenci, časnou diagnostiku, kvalitu života nemocných se širokým spektrem CHRO. Také ocenili záměr postupně realizovat síť specializovaných center respirační medicíny, jako jsou centra na léčbu závislosti na tabáku, jednotek intenzivní respirační péče, center pro cystickou fibrózu dětí i dospělých, těžké astma a center pneumoonkologie spolu s intervenční bronchiologií. Všichni víme, že jde o náročný a dlouhodobý projekt, jehož postupná realizace bude možná jen při soustavné spolupráci lékařů, sester, patientských organizací a ministerstva zdravotnictví. Velkou výhodou je, že program probíhá v celosvětovém kontextu a že může počítat s přímou podporou WHO. Důležitým závěrem jednání v Istanbulu je, že se ČARO stalo plnohodnotným spoluúčastníkem (participant) s možností rozhodovat o některých závěrech GARD-WHO. Další dobrou zprávou je, že jeden z vedoucích kanceláře (Alvaro Cruz) přijede na Moravskoslezské dny do Olomouce (17.10.08), kde bude prezentovat nové cíle GARD v rámci Akčního plánu WHO.

Prof. MUDr. Vítězslav Kolek, DrSc.

Fotografie

Celkový pohled na jednací síň

Přednáší Alvaro Cruz

A. Alwan - zástupce generální tajemnice WHO

Z jednání

Vedení GARD a WHO

Turecká delegace GARD a zástupci WHO

Fotografie

Diskuze pléna

Prezentace Národního programu boje proti chronickým respiračním onemocněním

U mostu přes Bospor

Setkání účastníků meetingu GARD na Bosporu